

4 MILLIONER METER NY SKOGSRØFT PR. ÅR. SKOGSRØFTER MÅ VEDLIKEHOLDES OG PLEIES.

Av forstkandidat Ole Jerven, Skogdirektoratet.

I våre skoger blir det årlig tatt opp ca. 4 millioner meter grøft og dermed tørrlegges ca. 120 000 dekar. Ca. 2 mill. meter grøfter og bekker renskes opp. Omkostningene til disse arbeider er 8—10 mill. kroner pr. år.

Nygrøftingen har fått sterk oppsving etter at grøftedynamitt, gravemaskiner og grøfteploger er tatt i bruk. Grøfterensken derimot utføres ikke i ønsket målestokk. Det er ennå ikke kommet maskiner eller hjelpemidler som kan lette dette arbeid som fortsatt må utføres manuelt. Blant annet på grunn av vanskene med å skaffe arbeidskraft er grøfterensken delvis forsømt.

Uten tilstrekkelig vedlikehold og tilsyn blir grøftenettet etter hvert lite effektivt, grøftene slammes igjen og grøftebunnen gror til med mose og starr, grøftenes tørrleggingsvirkning blir sterkt redusert og feltet sykner hen og blir delvis vass-sjukt igjen. Den ventede tilvekstøkning uteblir og det blir dårlig forrentning av den nedlagte kapital. Skogeiere som har eldre, dårlig vedlikeholdt grøftesystem i sine skoger må ta et krafttak. Før nye felt planlegges og grøftes må alle eldre felter være velskjøttet. Det er uklok økonomi å legge kapital i nye tørrleggingsoppgaver når de gamle feltene ikke ettersees, men overlates til seg selv og dermed sakte og sikkert vender tilbake i de forsumpede og uproduktive arealers rekke.

Hver vår bør skogeierne gå over grøftene i siste vinters driftsteig, sette de gamle grøfter i forsvarlig stand ved å fjerne hogstavfall og provisoriske kjørebuer og ved rensk av gjengrodde grøftelår. Samtidig bør det utføres suppleringsgrøfting der det er nødvendig for å oppnå en jevn og fullstendig tørrlegging.

Der det, på grunn av ferdsel og drift, trengs klopper eller buer skal slike bygges. Det kan gjøres på flere måter, den beste metode er å bygge opp vannløpet av seig, dårlig formuldet torv. Det tas opp en smal — 25—30 cm — bred renne i grøftebunnen, som tak over stikkrenna legges store flak av seig torv. Grøfta fylles så med vekselvis torv og kvist. Er myra løs og godt omdannet må en bruke trevirke eller rør. Velger en å bruke trerajer må en passe på å legge trekonstruksjonen så dypt som mulig, slik at en får et tykt lag med torv over. Rajene vil da holde seg fuktige og de råtner ikke så fort.

Det er ikke bare grøftenettet som må holdes intakt til en hver tid; for å oppnå et vellykket resultat må også nødvendige gjennomhogster foretas i rett tid. Lar en skogen på et tørrlagt, næringsrikt grøftfelt stå urørt vil tettheten lett bli for stor. Det slipper for lite varme og lys ned til myroverflaten — dette bevirker at nedbrytningsprosessen hemmes. En av betingelsene for et godt produksjonsresultat på myr er at skogen skjøttes slik at nedbrytningen av overflate-

torva går fram i ønsket tempo. Holder vi skogen for tett blir det liten nedbrytning og dermed begrenset frigjøring av næring — «matmangel» melder seg og gir seg utslag i nedsatt produksjon.

Når en blinker og stiller skog på tørrlagt torvmark skal en stadig ha for øye at myrskogen skal holdes mer glissen enn fastmarksskog på tilsvarende bonitet. Grana er det beste produksjonstre på næringsrik torvmark. Under tynning og renskhogst må en derfor forsøke å bygge mest mulig på dette treslag. På middels til svake boniteter er furua å foretrekke.

Skal myra forynges skal en, der det er mulig, sette igjen en skjerm. En passe tett skjerm hemmer ugrasveksten og reduserer frostska-dene på småplantene.

Fra tid til annen kommer det spådommer om at arbeidskrafttilgan-gen i skogen ytterligere vil forværres med årene. Vi regner med at det årlige grøfterensksbehov vil kreve 45—50 000 dagsverk. Ved å finne fram til mest mulig vedlikeholdsfrie grøftemetoder kan en redusere dette arbeidskraftbehov. Det er forsøkt torpedogrøfting og andre metoder for å ta opp underjordiske vannløp med spesielle plo-ger. I den siste tid er det blitt interesse for å legge igjen grøftene i skogen. De gamle, kjente metoder fra jordbruket med torv- og ris-grøfter er kommet til heder og verdighet. Det finnes her i landet eksempel på at riktig lagte risgrøfter kan virke tilfredsstillende i menneskealdre. Ved å legge igjen grøftene kan en spare inn meget på vedlikeholdskontoen og fremtidig drift lettes vesentlig.

MIKRONÆRINGSSTOFFER, MAGNESIUM OG SVOVEL I JORDBRUK OG HAGEBRUK.

Brosjyren med ovennevnte tittel er nå kommet i ny utgave, og for-fatterne, professor *M. Ødelien* og forsøksleder *A. Sorteberg*, har ajourført teksten og nytt stoff på området er følgende kommet med. Spesielt må nevnes at det denne gang er gitt plass for 14 meget gode fargebilder som illustrerer de vanligste mangelsykdommer.

Brosjyren gir innledningsvis en kort forklaring på hva som menes med *mikronæringsstoffer*, i motsetning til *makronæringsstoffer*. For de stoffer som er tatt med, er det gitt en historikk om de første oppdagelsene av mangelsykdommer og arbeidet med å komme disse til livs. Videre omtales kjennetegnene på mangelsykdommer hos de vanligste jordbruks- og hagevekster. Fargeillustrasjonene er her til meget god hjelp. Forekomst, årsaksforhold, rådgjelder og bestem-melse av de ulike mangelsykdommer er likeså viet stor oppmerk-somhet.

Brosjyren er — som man vil forstå — en meget nyttig håndbok for den praktiske jordbruker og hagedyrker. Det er *Kali-Kontoret A/S* som har utgitt brosjyren, og interesserte kan få den tilsendt gratis ved henvendelse til Kali-Kontoret A/S, adr. Kirkegaten 6 B, Oslo.